

När ska mina anställda förmånsbeskattas för vård?

Förmån för hälso- och sjukvård, samt företagshälsovård. Var går gränserna? Resultat reder ut.

Senaste året har beskattning av företagshälsovården hamnat i fokus. Förklaringen är ett riksdagsbeslut från våren 2018. Då bestämde politikerna att skattefriheten för förmån av inte offentligt finansierad hälso- och sjukvård skulle slopas. De nya reglerna infördes 1 juli 2018 och innebär att en anställd som får icke offentligt finansierad hälso- och sjukvårdsförmåner av sina arbetsgivare, till exempel en sjukvårdsförsäkring, förmånsbeskattas. Arbetsgivaren ska betala arbetsgivaravgifter för förmånen och samtidigt är kostnaden avdragsgill i verksamheten.

SÅ LÅNGT KAN DET tyckas tydligt, men frågor har dykt upp sedan de nya reglerna började gälla. Framför allt handlar det om gränsdragningar och att hålla isär begreppen. Företagshälsovård och hälso- och sjukvård är två olika saker:

Företagshälsovård har organisationen och arbetsplatsen i fokus medan hälso- och sjukvård (eller "vanlig vård") sätter individen i fokus.

– En arbetsgivare har skyldighet att tillhandahålla företagshälsovård utifrån vad arbetsförhållandena kräver, men har ingen skyldighet att erbjuda sina anställda tillgång till vanlig vård, säger Peter Munck af Rosenschöld, vd på branschorganisationen Sveriges Företagshälsor.

Redan innan de nya reglerna infördes var det vanligt att arbetsgivare erbjöd de anställda hälso- och sjukvårdsförsäkring avseende icke offentligt finansierad sjukvård. När situationen var sådan att förmån av hälso- och sjukvård var skattefri behövde arbetsgivaren och arbetstagaren aldrig fundera på i vilket syfte en arbetstagare sökte vård.

NU ÄR SITUATIONEN annorlunda. För att inte förmånsbeskattas måste det finnas en koppling mellan den anställdes hälsoproblem och arbetssituationen. Då faller det under företagshälsovård – som fortfarande är skattefritt.

– Grunden är att allt man får av sin arbetsgivare är skattepliktigt. Om arbetsgivaren erbjuder en försäkringslösning där den anställde snabbare kan få vård om denne bryter ett ben eller får halsfluss ska det förmånsbeskattas, säger Pia Blank Thörnroos, rättslig expert på Skatteverket.

Det betyder också att de nya reglerna säger att allmänna hälsoundersökningar, som att låta alla anställda genomgå en hälsokontroll årligen, inte längre är skattefria. Hälsoundersökningarna måste kunna motiveras av att det systematiska arbetsmiljöarbetet kräver dem. Alltså: ur ett skatteperspektiv är det ännu viktigare än tidigare att ha relevanta planer för sitt arbetsmiljöarbete.

– Och det är det som gör att man landar i gränsdragningsproblematiken. Om lagen kräver en viss nivå av företagshälsovård var går då gränsen för vilka hälsoproblem som är arbetsrelaterade? Exempelvis vet man att stress över tid kan öka risken för högt blodtryck, säger Peter Munck af Rosenschöld.

SEDAN REGLERNA FÖRÄNDRADES har Sveriges Företagshälsor fört diskussioner med Skatteverket för att klargöra läget. På Skatteverkets rättsliga vägledning finns ett antal exempel. Några av dem återges här, exemplen i sin helhet finns att läsa på Skatteverkets webb.

Men viss gränsdragningsproblematik återstår ändå, situationer där det handlar om tolkningar av vad som faller inom ramen för förebyggande eller rehabiliterande åtgärder från företagets sida. Sådana är nämligen också undantagna från skatteplikt.

– **HUVUDREGLN NÄR** man pratar om rehabilitering och förebyggande arbete är att sådant som rör muskler, skelett och psykisk ohälsa räknas dit. Tanken är att vanliga människor med vanliga jobb ska kunna känna sig trygga med att arbetsgivaren uppfyller sin skyldighet att se till att de mår bra på jobbet. Men pratar vi om rena operationer, IVF-behandlingar eller exempelvis synoperationer faller det under sådant som ska förmånsbeskattas, säger Pia Blank Thörnroos.

Charlotta Marténg

HUR SKA MAN RÄKNA?

- Den skattepliktiga förmånen av en sjukvårdsförsäkring som omfattar både skattepliktiga och skattefria insatser kan schablonmässigt beräknas till 60 procent av försäkringspremien.
- Procentsatsen har bedömts representera den genomsnittliga andel av försäkringsföretagens utbetalningar inom sjukvårdsförsäkringarna som avser insatser som är skattepliktiga.
- Den schablonmässiga beräkningen kan tillämpas från det att reglerna om skatteplikt för icke offentligt finansierad sjukvård infördes 1 juli 2018.
- Om en försäkringsgivare eller arbetsgivare anser att den skattepliktiga delen av premien är lägre än 60 procent, ska den beräknade fördelningen dokumenteras och vid förfrågan kunna visas upp för Skatteverket.

KÄLLA: SKATTEVERKET

HUR PÅVERAS DU?
Diskutera med din revisor/rådgivare.

Tema vård och skatt (forts.) ➤

ARBETSMILJÖARBETE - SÅ HÄR GÖR DU

Tillhandahålla en bra arbetsmiljö, arbetsanpassning och rehabilitering. Det är ditt ansvar som arbetsgivare att se till att arbetsmiljölagen följs.

Enligt arbetsmiljölagen har en arbetstagare rätt till bra arbetsmiljö och sjukdomar och olycksfall kopplade till arbetet måste förebyggas och undvikas. I de fall där arbetsgivaren inte själv kan hantera arbetsmiljöarbetet, arbetsanpassning och rehabilitering måste företagshälsan anlitas.

PÅ STÖRRE ARBETSPLATSER finns ibland en intern företagshälsa inbyggd i verksamheten men vanligast är att man anlitar fristående företagshälsosvård. Tjänsten är privat och betalas av arbetsgivaren. Företagshälsosvård är skattefritt, men vissa saker som man kunde göra tidigare utan att reflektera över gränsdragningar kräver mer eftertanke i dag. En sådan sak är generella hälsokontroller där hela arbetsplatsen, eller exempelvis alla över en viss ålder, årligen går på läkarundersökningar för att se om de är friska, där det inte sker en återkoppling till arbetsgivaren och där undersökningen inte har koppling till arbetet.

– Arbetsplatsundersökningar på en övergripande nivå, där man gör hälsokontroller för att få se

hur det ser ut i ett större perspektiv kan vara ett led i arbetsmiljöarbetet och är då skattefritt. Men om det handlar om att se hur det ser ut på individnivå för att kunna vidta åtgärder för varje enskild anställd, då är det inte längre företagshälsosvård utan allmän hälso- och sjukvård, säger Pia Blank Thörnroos.

HON BETONAR ATT avsikten med reglerna inte är att försvåra exempelvis rehabilitering.

– Vi vill se att företagen har ett bra systematiskt arbetsmiljöarbete och kan man koppla de hälsofrämjande åtgärderna till det är det ofta inga problem, säger hon.

På Arbetsmiljöverkets webb finns en steg för steg-guide hur du kommer igång med ditt systematiska arbetsmiljöarbete och vad som är viktigt att tänka på. Ett systematiskt arbetsmiljöarbete består av flera delar som hänger ihop. Det är en kontinuerlig process med återkommande aktiviteter som:

- Undersökning av verksamheten.
- Bedömning av de risker som synliggjorts vid undersökningen.
- Åtgärder för att minska riskerna.
- Kontroll av att åtgärderna faktiskt har bidragit till en bättre arbetsmiljö.

Charlotta Marténg

Exempel på olika situationer

I Skatteverkets vägledning Förmån av hälso- och sjukvård (Dnr: 202 340340-18/111) som finns på webben ger myndigheten exempel på olika gränsdragningsituationer och hur de ska bedömas.

HANTVERKARE FÅR FÖREBYGGANDE BESÖK HOS FYSIOTERAPEUT

Linda arbetar som plåtslagare. För att förebygga skador i arbetet får Linda gå på regelbundna besök till en fysioterapeut. Besök hos en fysioterapeut är hälso- och sjukvård men eftersom besöken sker som ett led i arbetsgivarens förebyggande arbete som är anpassat till de risker Linda utsätts för i sitt arbete är besöken skattefria för Linda.

REHABILITERING EFTER KOMPLICERAT BENBROTT

Ali som arbetar som undersköterska har kommit tillbaka till arbetet efter en längre tids sjukskrivning. Anledningen till sjukskrivningen var att Ali fick ett komplicerat benbrott i samband med en olycka på semestern. Alis arbetsgivare erbjuder honom rehabilitering i form av besök hos fysioterapeut och naprapat samt även ett uppföljningsbesök hos en läkare specialiserad på komplicerade benbrott. Åtgärderna är hälso- och sjukvård men eftersom det sker som ett led i arbetsgivarens arbete med rehabilitering i syfte att Ali ska kunna komma tillbaka i arbete är samtliga rehabiliteringsåtgärder skattefria för honom.

BEHANDLING FÖR TRÄNINGS- OCH ÄTSTÖRNING

Kurt har drabbats av en svår tränings- och ätstörning som gör att han har vissa svårigheter att klara av sitt arbete. Kurts arbetsgivare erbjuder Kurt en behandling för att komma till rätta med problemen. Behandlingen innehåller olika moment och även viss uppföljning av läkare. Behandlingen är att betrakta som en förebyggande behandling eller rehabilitering för att förhindra sjukskrivning varför behandlingen i sin helhet är skattefri för honom.

PILOT FÅR PILOTUNDERSÖKNING

Rut arbetar som pilot på ett flygbolag. Varje år genomgår hon en hälsoundersökning för att utvärdera om hon har de fysiska förutsättningarna som krävs för att arbeta som pilot. Undersökningen genomförs inom företagshälsovården. Eftersom hälsoundersökningen är ett krav för att arbeta som pilot är undersökningen skattefri för henne.

KONTORSARBETARE FÅR PILOTUNDERSÖKNING

Rune arbetar som kontorist på ett flygbolag. Flygbolaget erbjuder samtliga kontorsanställda hälsoundersökningar motsvarande de kontroller som piloterna måste genomgå varje år för att säkerställa att de kan utföra arbetet som pilot. Eftersom hälsoundersökningarna inte är nödvändiga för att kontorspersonalen ska kunna utföra sitt arbete, är hälsoundersökningen en skattepliktig förmån för Rune och övrig kontorspersonal.

PÅSKYNDAD OPERATION VIA PRIVAT KLINIK

Charlie arbetar som takläggare. Han har fått artros i ett knä och får allt svårare att utföra sitt arbete trots att arbetsgivaren bistått med olika rehabiliteringsinsatser. Till slut blir Charlie sjukskriven i väntan på operation på regionsjukhuset. Arbetsgivaren vill att han opereras så fort som möjligt för att han snabbare ska komma tillbaka till arbetet och bekostar därför en operation på en privat klinik. En operation är inte att jämföra med förebyggande behandling eller rehabilitering enligt skattelagstiftningen. Om arbetsgivaren bekostar en operation för att snabbare få tillbaka Charlie i arbete är detta en skattepliktig förmån för honom oavsett om operationen sker på initiativ av arbetsgivaren eller av honom själv.

GRATIS LÄKARBESÖK

En arbetsgivare tecknar ett avtal med en läkarmottagning på orten. Avtalet ger de anställda rätt att utan kostnad besöka läkarmottagningen. Besöken är inte kopplade till arbetet utan gäller vanliga läkarbesök som en person normalt gör under sin livstid. Läkarbesöken omfattas inte av reglerna om skattefri rehabilitering eller förebyggande åtgärder. Om en anställd utnyttjar förmånen ska den anställda förmånsbeskattas för besöket. Förmånen värderas till vad det hade kostat den anställda att själv betala ett besök.

LÄS MER!

KOLLA IN SKATTEVERKETS WEBB

